

d. 10. juni 2020

10 førende forskere giver på hver 20 minutter deres bud på coronakrisens betydning for mennesket, samfundet og fremtiden

*I 10 korte og publikumsorienterede oplæg vil forskere som Bente Klarlund, Lone Simonsen, Michael Bang Petersen og Dan Zahavi ved **et livecastet temaevent**, her, 3 måneder efter landet lukkede ned, sætte nye videnskabelige vinkler på coronakrisen. Fokus vil bevæge sig lige fra det helt nære, eksempelvis hvordan privatlivet har ændret sig, og hvordan vores følelse af usikkerhed er vokset, og ud mod det globale, for eksempel hvordan superspredere påvirker udbredelsen af sygdommen.*

Den 11. marts var den dag, hvor corona-pandemien lukkede landet ned og satte os i en for alle ukendt situation. Ingen kendte svarene, og alle rettede blikket mod videnskaben for at finde de bedste løsninger.

I dag, 3 måneder senere, har danskerne stadig talrige spørgsmål om, hvor vi står, og hvor vi skal hen. Hvordan vil coronakrisen komme til at ændre vores samfund? Hvordan vil den påvirke os som mennesker? Hvordan vil den udvikle sig som trussel nu og her, men også på lang sigt? Som udgangspunkt for oplæggene har vi, inden for såvel humaniora som natur- og samfundsvidenskab, kigget på den nyeste viden og undersøgt alt fra, hvordan vi bedst bekæmper virus, over misinformation, onlinekommunikationen og hvordan vi har ændret adfærd, til de etiske overvejelser bag hvem der skal overleve, og hvorfor corona-infektionen rammer os så forskelligt.

Dan Zahavi, professor på Københavns Universitet og University of Oxford og en af initiativtagerne bag temadagen, uddyber:

- *Formålet med oplæggene er at lade en række af landets førende forskere give deres bud på, hvad vi kan lære af den igangværende pandemi. Coronakrisen handler om mange andre ting end smittespredning og virus, og dagen vil byde på oplæg af folk fra statskundskab, filosofi, medicin, fysik, antropologi og teologi.*

Alle kan se med i den livecastede temaevent d. 22. juni fra kl. 16-18 og fortsat fra kl. 19-21.

Temadagen kan ses live på royalacademy.dk og på Facebook-siden for Videnskabernes Selskab samt findes på Selskabets Youtube-kanal efter endt udsendelse.

For mere info, kontakt kommunikationschef i Videnskabernes Selskab, Kristoffer Frøkjær, på kf@royalacademy.dk eller tlf. nr. +45 31146101, eller medinitiativtager Dan Zahavi på zahavi@hum.ku.dk, tlf +45 35328690

DE 10 OPLÆG d. 22. juni 2020

Mette Birkedal Bruun (Professor ved Afdeling for Kirkehistorie, Københavns Universitet), kl. 16.05

Hvordan coronakrisen fik flyttet på privatlivets grænser

Privatliv handler om grænser. Grænsen mellem hjem og arbejde, grænsen mellem personligt og offentligt, grænsen mellem de data, vi gerne vil holde for os selv, og dem, der fint kan være alment tilgængelige. Coronakrisen har vendt op og ned på de grænser. Vi går på arbejde, til fitness, til fest og i kirke derhjemme; digitale møder åbner vores stuer og soveværelser for folk, vi først lige har mødt; og vi giver villigt personlige data fra os for at lette smittetrykket. Jeg forsker i privatliv historisk set og har de sidste måneder været optaget af spørgsmålet: hvilket lys kaster historien på coronakrisens privatlivsforskydninger – og omvendt?

Andreas Roepstorff (Professor ved Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet), kl. 16.25

Usikkerhed, uforudsigelighed og refleksionsrum i coronakrisen

Corona-krisen handler ikke blot om en virus, der truer med at sprede sig og skabe ravage i kroppe. Vi er alle blevet ramt af en anden effekt af coronakrisen, en voldsom vækst i usikkerhed og uforudsigelighed, der sætter spørgsmål ved stort og småt. Må staten vide, hvem jeg mødtes med i går? Bør bedsteforældre kramme deres børnebørn? Hvilke flyselskaber vil findes om seks måneder? Vi kan følge spredningen af usikkerhed og uforudsigelighed blandt andet i medie billedet. Men det ser ikke ud til kun at føre til kaos. Hurtigt etableres en række nye handlemønstre og refleksionsrum. Det er måske her, vi kan finde kimen til den læring, coronakrisen også trækker med sig.

Jesper Ryberg (Professor ved institut for Kommunikation og Humanistisk Videnskab, RUC), kl. 16.45

På den røde kurve – Ethiske overvejelser om prioritering i intensiv behandling.

Mens Danmark indtil nu er sluppet mere nådigt gennem coronakrisen, har man i Sydeuropa set en egentlig overbelastning af sundhedsvæsenet. Dette har rejst spørgsmålet - som det vil være vigtigt at revurdere forud for kommende sundhedskriser - om, hvordan der bør prioriteres mellem liv og død, når kapaciteten for intensiv-behandling overskrides. Oplægget vil præsentere overvejelser desangående.

Lone Simonsen (Professor ved Institut for Naturvidenskab og Miljø, RUC), kl. 17.15

Coronavirus, en ny pandemitrussel

Da SARS-CoV-2 virusset forårsagede en global COVID-19 pandemi, var det verdens første erfaring med en corona-virus-pandemi. Forskere og sundhedsmyndigheder måtte hurtigt lære den at kende: så at sige sejle skibet, mens det blev bygget. Jeg taler, om hvad vi nu ved om dens epidemiske "signatur", dvs evne til at sprede sig, kliniske billede og dødelighed, samt om det mærkværdige ved, at epidemien ikke begyndte igen efter genåbning af Danmark i foråret 2020. Med denne voksende COVID-19 forståelse kan vi bedre forstå den utrolige succes med at udrydde den beslægtede SARS-virus i 2003. Man kan tale om, at corona-vira har en akilleshæl, som unikt gør det muligt at kontrollere den, indtil gode behandlingsmuligheder eller en vaccine kommer.

Kim Sneppen (Professor ved Niels Bohr Institutet, Københavns Universitet), kl. 17.35

Hvad betyder superspredere i Covid-19 epidemien?

Covid-19 har dikteret vores sociale liv i år. Det har vist sig, at smitterisikoen varierer meget fra person til person, sådan at mange næsten ikke smitter andre, medens nogle få smitter rigtig mange. I mit oplæg vil

jeg beskrive en model, som kan kortlægge superspredernes indflydelse, og som strategisk kan bruges til at begrænse epidemien.

PAUSE kl. 18-19

Ole Wæver (Professor ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet), kl. 19.05

Sikkerhedsliggørelsen af den nye coronavirus

Verden rundt er COVID-19 blevet imødegået som meget mere end "en sygdom", der kunne og skulle imødegås med de normale midler for sygdomme. I stedet er virussen blevet håndteret som en "trussel", der krævede og retfærdiggjorde brug af ekstraordinære midler. Vi kan sammenligne, hvordan forskellige lande har "sikkerhedsliggjort" truslen, for der er forskel på, præcis hvad det er, man udnævner til at være truet af hvad – og det har haft betydning for landenes corona-politik. Og det kan få betydning på længere sigt for verdens muligheder for at imødegå andre globale trusler som eksempelvis klimaforandringerne.

Michael Bang Petersen (Professor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet), kl. 19.25

Hvem ændrede adfærd og hvorfor?

Corona-epidemien skabte hurtige adfærdsændringer hos den danske befolkning. Men hvilke grupper ændrede adfærd mest, da Danmark lukkede ned, og hvilke psykologiske processer lå bag? Foredraget fokuserer på det spørgsmål og diskuterer, hvad det fortæller os om effektiv politisk kommunikation under en af de største kriser i nyere dansk historie.

Bente Klarlund Pedersen (Professor ved Institut for Klinisk Medicin, Københavns Universitet), kl. 19.45

Hellere rask og rig – end syg og fattig. Hvorfor corona-infektionen rammer os forskelligt.

COVID-19 har ikke personsanseelse, selv de royale kan blive ramt. Men hvis uheldet er ude, kan man så selv gøre noget for, at sygdommen ikke bliver så slem, at man skal indlægges, måske på intensiv, måske i respirator? Det polemiske svar er, at det er bedre at være rask og rig end syg og fattig. Oplægget vil pege på faktorer, der er afgørende for at corona-infektionen manifesterer sig som en lille forkølelse eller dødelig sygdom.

Dan Zahavi (Professor ved institut for Kommunikation, Københavns Universitet & Faculty of Philosophy, University of Oxford), kl. 20.15

Socialitet og kropslighed –online kommunikation under coronakrisen..

Coronakrisen har gjort de fleste af os fortrolige med nye digitalt medierede former for samvær. Hvem har efterhånden ikke prøvet zoom, skype eller teams? Teknologigiganterne ser gerne, at vi også fremover skal udvide vores brug af disse kommunikationsformer. I mit oplæg vil jeg diskutere nogle af deres mangler og argumentere for, at en analyse af disse vil kunne gøre os klogere på, hvad det egentlig vil sige at være menneske.

Rebecca Adler-Nissen (Professor ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet), kl. 20.35

Misinformation og amnestuehistorier i coronakrisen

Hvem spreder misinformation om COVID-19, og påvirker det vores opfattelser og adfærd under coronakrisen? Amnestuehistorier og konspirationsteorier flourer over hele verden, også i Danmark. I Victor Orbáns Ungarn kan man nu blive fængslet i op til fem år for at dele misinformation under corona-epidemien. Men de vigtigste aktører i bekæmpelsen af misinformation er tech-giganterne, der fjerner indhold og har valgt at promovere kilder som Sundhedsstyrelsen i søgninger om COVID-19. Jeg fortæller om vores undersøgelser af danskernes forestillinger om COVID-19, omfanget af misinformation, betydningen af indgreb mod misinformation, og hvad der karakteriserer de grupper, der dyrker falske historier.